

# Ce înseamnă și cum se asigură securitatea umană într-un stat care se confruntă cu multiple greutăți economice și sociale ca Republica Moldova?

MATERIALUL ESTE ELABORAT ÎN CONTEXTEL PROIECTULUI „CAMPANIA DE INFORMARE PRIVIND OBIECTIVELE POLITICILOR DE SECURITATE ÎN REPUBLICA MOLDOVA” IMPLEMENTAT DE PLATFORMA PENTRU INIȚIATIVE DE SECURITATE ȘI APĂRARE ȘI SUSȚINUT DE DCAF - CENTRUL DE LA GENEVA PENTRU GUVERNAREA SECTORULUI DE SECURITATE, ÎN CADRUL PROIECTULUI „CONSOLIDAREA GUVERNĂRII SECTORULUI DE SECURITATE ÎN MOLDOVA”, FINANȚAT DE SUEZIA.

**Securitatea umană reprezintă o componentă esențială a politicii de securitate a oricărui stat, dar în țări care se confruntă cu multiple provocări economice și sociale precum e Republica Moldova, aceasta capătă o importanță crucială. Un exemplu bun de actualitate recentă în care Republica Moldova a demonstrat o integrare reușită a securității umane în politica de securitate națională s-a observat în soluționarea crizei refugiaților generată de invazia Rusiei în Ucraina. Furnizând sprijin și protecție refugiaților, Moldova nu doar și-a îndeplinit obligațiile internaționale, dar și a demonstrat un angajament ferm față de principiile securității umane.**

### De la securitatea alimentară la protecția împotriva violenței și accesul la justiție - componente ale securității umane

În general, calea spre securitatea națională trece prin asigurarea securității fiecărui individ. Iată de ce integrarea acestui concept în politica de securitate națională nu este doar o necesitate, ci și o prioritate absolută. În Strategia securității naționale a Republicii Moldova, acest lucru se întâmplă, iar conceptul este abordat dintr-o perspectivă holistică și integrează cele mai importante dimensiuni care trebuie abordate. Acestea încep cu protecția împotriva violenței, care include măsuri de prevenire a conflictelor, de răspuns la terorism și crimă organizată, de consolidare a capacităților de apărare, dar și de promovare a justiției și a statului de drept.

Cea de-a doua - securitatea economică - este esențială pentru asigurarea unui nivel de trai decent pentru toți cetățenii. În acest sens, în cadrul Strategiei securității naționale se încurajează dezvoltarea economică sustenabilă, crearea locurilor de muncă și combaterea sărăciei. În continuare vine securitatea alimentară, devenită extrem de importantă odată cu războiul din regiune ce a rupt lanțurile logistice și era aproape de a genera o criză alimentară de proporții care să destabilizeze societatea. Asigurarea acestui tip de securități se poate realiza prin promovarea unei agriculturi durabile și a unor lanțuri reziliente de aprovizionare.

Securitatea din perspectiva sănătății se concentrează pe asigurarea accesului universal la servicii de sănătate de calitate, dar și pe prevenire și răspuns la pandemii, ca de exemplu cea recentă de COVID-19. Urmează securitatea mediului, o altă componentă-cheie ce se concentrează pe necesitatea protejării resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice.

### Digitalizarea în Estonia, reîmpădurirea în Polonia: opțiuni la care nici nu te-ai fi gândit pentru creșterea securității umane

Implementarea cu succes a securității umane în Țările Baltice și în Europa Centrală și de Est oferă exemple valoroase pentru Republica Moldova.

Unul remarcabil este cel al **Estoniei**, stat în care implementarea e-guvernării a facilitat accesul universal la servicii publice, a îmbunătățit eficiența administrativă și a redus corupția prin acces la tehnologie și inovație.

Cazul **Lituanei** merită atenție prin modul în care a pus în aplicare programele de combatere a sărăciei și excluderii sociale, axate pe integrarea oamenilor pe piața muncii și asigurarea securității alimentare.

Urmează cazul **Letoniei**, care a înregistrat progrese semnificative în îmbunătățirea securității sănătății prin reformarea sistemului său de sănătate, inițiative de modernizare a infrastructurii medicale și de creștere a accesibilității la servicii de sănătate de înaltă calitate.

**Polonia** a surprins prin politicile sale de gestionare a resurselor și de combatere a schimbărilor climatice, aplicate în fața provocărilor semnificative în domeniul securității de mediu. Eforturile sale de reîmpădurire și investițiile în energii regenerabile sunt exemple valoroase pentru Moldova în promovarea securității de mediu și în adoptarea unor politici de dezvoltare durabilă.

Analizând aceste exemple, putem extrage câteva lecții valoroase pentru îmbunătățirea securității umane în Moldova. **Pentru detalii, citește opinia integrală:**

<https://pisa.md/wp-content/uploads/2024/04/SECURITATEA-UMANA-IN-CENTRUL-POLITICII-DE-SECURITATE-NATIONALA-A-REPUBLICII-MOLDOVA-1.pdf>